

zességbe és az elnagyolt munkába, belőlük kovácsol magának erényt, és belőlük hozza létre saját stíluseszközait; kinevezi őket három királyoknak, cserébe ők áldásukban részesítik őt. Fogja magát, közel megy a részletekhez, és amikor húsz évvel Michelangelo után ő is felhág a létrára, nyomában ugyanúgy megreszket a gyertyaláng és a gyertyák fölött a freskó; ő láthatja utoljára a csupasznemi szerveket, igyekszik hát jól az emlékezetébe vésni őket; pontosan azt csinálja, amit hasonló helyzetben mindannyian tennénk, amikor memóriánkkal egyetértésben kedvünk támad megelőlegezni a nosztalgiát; szemét tágra nyitja, próbálja elvonatkoztatni a részletet az egésztől, kétségbeesetten igyekszik tisztábban látni, mint általában szokott, és maga sem tudja, hogyan, de szeretné, ha hirtelen tartós éleslátásra tenne szert, és reméli, hogy a közletről megfigyelt anyajegytől majd megerősödik emlékezete, és bármilyen képtelenül hangzik is – saját mesterségétől is ezt reméli. Így hát fest: jó lenne tudni, hogy sürgős-e a dolog, vagy pedig dolgozhat ráérősen, hogy száraz felületre fest-e mulékony alakokat, vagy pedig feláztatja azt, ami Michelangelo dicsőségére már egyszer vízben ázott és felszáradt; fel van készülve rá, hogy úgyszintén csak egy durva, becsületes kivitelező lesz, aki előtt sosem fognak fejet hajtani azok, akik megrendeléseiket tisztességgel teljesítik, bevégzik, mindenben megfelelnek nekik, de tehetségükkel nem akadályozzák meg, hogy a megrendelők óhajai érvényre jussanak; munkáját festőnk kapkodva végzi, mert esze ágában sincs kegyelmet kegyelemre, zsenialitást zsenialításra halmozni, és úgy tenni, mintha ezek a dolgok minden káros következmény nélkül egymásra rakódhatnának (a napszámosságban, feltéve ha az ember Isten és Ádám mutatójára közé, a zsinatok, a művészettörténet és Michelangelo halhatatlansága közé szorítva dolgozik, semmi szégyellni való nincsen, viszont nem árt, ha emberünknek van érzéke a koreográfiához).

A prűdéria előbb-utóbb úgyszintén alakot vált majd: majd csak jön egy-két, a maga módján szintén erényes pap, és rendeletbe adja, hogy milyen gyalázatos dolog is a nemi szervet ruhával takarni, és ekkor egy másik kismester, egy új Daniele da Volterra felfedezheti majd azokat a részleteket, amelyeket egyes-egyedül csak neki szánt a sors.

Fordította FÖRKÖLI GÁBOR

A SZÖVET ÉS AZ ÖLTÖZKÖDÉS TÖRTÉNETE (kiállítási részlet)
 Velence, Palazzo Mocenigo
 Fotó: Stefano Soffiato